

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

ΥΠΗΡΕΣΙΑ:

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ:

ΤΗΛΕΦΩΝΟ:

E-MAIL:

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«Επείγουσες ρυθμίσεις για την υποβολή δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης και άλλες διατάξεις».

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Με τις διατάξεις του παρόντος σχέδιο νόμου ρυθμίζονται επείγοντα ζητήματα αναφορικά με τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης, με την προσαρμογή στα σύγχρονα δεδομένα, όπως αυτά έχουν προκύψει από την εφαρμογή

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:

Η τροποποίηση της νομοθεσίας αναφορικά με τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης και τις δηλώσεις οικονομικών συμφερόντων περιλαμβάνει εν πολλοίς τις κάτωθι ρυθμίσεις, οι οποίες αποσκοπούν στην επίτευξη των εξής βασικών νομοθετικών στόχων:

- α) την βελτίωση του προσδιορισμού των κατηγοριών των υπόχρεων σε δήλωση περιουσιακής κατάστασης προσώπων, με σκοπό την προσαρμογή αυτών στις νεότερες νομοθετικές και διοικητικές εξελίξεις,
- β) την εξειδίκευση του τρόπου και του περιεχομένου του ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης. Επίσης αντιμετωπίζονται ζητήματα που άπτονται των υποκειμενικών και των χρονικών ορίων του ελέγχου αυτών.
- γ) την προσαρμογή του ελεγκτικού πεδίου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης στο σύγχρονο οικογενειακό (εν ευρεία έννοια) δίκαιο,
- δ) την ολοκλήρωση των σχετικών πληροφοριακών συστημάτων και την πλήρη εκμετάλλευση των δυνατοτήτων της σύγχρονης τεχνολογίας για την κατάρτιση των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης και των δηλώσεων οικονομικών συμφερόντων,
- ε) την αναμόρφωση του πεδίου αρμοδιότητας των ελεγκτικών οργάνων, λαμβάνοντας ιδιαίτερη μέριμνα για τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης των δικαστικών λειτουργιών. Ταυτόχρονα, τροποποιούνται συγκεκριμένες ρυθμίσεις πλαισίου για ορισμένες κατηγορίες υπόχρεων σε δήλωση περιουσιακής κατάστασης, ενώ λαμβάνεται μέριμνα για την βελτίωση

ρυθμίσεων σε περιπτώσεις που υπόχρεοι, με βάση το ισχύον δίκαιο, υποχρεούνται να δηλώσουν τα περιουσιακά τους στοιχεία σε περισσότερα του ενός ελεγκτικά σώματα,

στ) την περαιτέρω ενδυνάμωση της Επιτροπής Ελέγχου του άρθρου 3Α του ν. 3213/2003, με αύξηση των μελών της από 9 σε 11, με εξασφάλιση ότι η πλειοψηφία της θα απαρτίζεται από ανώτατους δικαστικούς λειτουργούς,

ζ) την βελτίωση του προσδιορισμού των συνεπειών της υποβολής εκπρόθεσμης δήλωσης περιουσιακής κατάστασης, αλλά και την βελτιωμένη αποτύπωση των διακεκριμένων υπαλλαγών τέλεσης των εγκλημάτων μη υποβολής ή της υποβολής ανακριβούς ή ελλιπούς δήλωσης περιουσιακής κατάστασης,

η) την παροχή σύντομου μεν, εύλογου δε χρονικού διαστήματος, προκειμένου τα ελεγκτικά όργανα και οι συναρμόδιοι φορείς να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις του νέου νόμου, και

θ) την ένταξη των δηλώσεων οικονομικών συμφερόντων που καθιερώθηκαν με το άρθρο 229 του ν. 4281/2014 στο σώμα του ν. 3213/2003.

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Μετά την ριζική αναμόρφωση της νομοθεσίας για τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης, η οποία ξεκίνησε με την ψήφιση του ν. 4389/2016 προέκυψαν εκ της εφαρμογής του και του δικαστικού ελέγχου αυτού σημαντικά ζητήματα, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με τρόπο αφενός ικανοποιητικό για την συνεκτικότητα του συστήματος υποβολής δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, αφετέρου

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Η τροποποίηση της νομοθεσίας αναφορικά με τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης και τις δηλώσεις οικονομικών συμφερόντων αποσκοπεί στην επίτευξη των εξής βασικών νομοθετικών στόχων:

α) την βελτίωση του προσδιορισμού των κατηγοριών των υπόχρεων σε δήλωση περιουσιακής κατάσταση προσώπων, με σκοπό την προσαρμογή αυτών στις νεότερες νομοθετικές και διοικητικές εξελίξεις,

β) την εξειδίκευση του τρόπου και του περιεχομένου του ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης. Επίσης αντιμετωπίζονται ζητήματα που άπτονται των υποκειμενικών και των χρονικών ορίων του ελέγχου αυτών.

γ) την προσαρμογή του ελεγκτικού πεδίου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης στο σύγχρονο οικογενειακό (εν ευρεία εννοία) δίκαιο,

δ) την ολοκλήρωση των σχετικών πληροφοριακών συστημάτων και την πλήρη εκμετάλλευση των δυνατοτήτων της σύγχρονης τεχνολογίας για την κατάρτιση των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης και των δηλώσεων οικονομικών συμφερόντων,

ε) την αναμόρφωση του πεδίου αρμοδιότητας των ελεγκτικών οργάνων, λαμβάνοντας ιδιαίτερη μέριμνα για τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης των δικαστικών λειτουργών. Ταυτόχρονα, τροποποιούνται συγκεκριμένες ρυθμίσεις πλαισίου για ορισμένες κατηγορίες υπόχρεων σε δήλωση περιουσιακής κατάστασης, ενώ λαμβάνεται μέριμνα για την βελτίωση ρυθμίσεων σε περιπτώσεις που υπόχρεοι, με βάση το ισχύον δίκαιο, υποχρεούνται να δηλώσουν τα περιουσιακά τους στοιχεία σε περισσότερα του ενός ελεγκτικά σώματα,

στ) την περαιτέρω ενδυνάμωση της Επιτροπής Ελέγχου του άρθρου 3Α του ν. 3213/2003, με αύξηση των μελών της από 9 σε 11, με εξασφάλιση ότι η πλειοψηφία της θα απαρτίζεται από ανώτατους δικαστικούς λειτουργούς,

ζ) την βελτίωση του προσδιορισμού των συνεπειών της υποβολής εκπρόθεσμης δήλωσης περιουσιακής κατάστασης, αλλά και την βελτιωμένη αποτύπωση των διακεκριμένων

υπαλλαγών τέλεσης των εγκλημάτων μη υποβολής ή της υποβολής ανακριβούς ή ελλιπούς δήλωσης περιουσιακής κατάστασης,

η) την παροχή σύντομου μεν, εύλογου δε χρονικού διαστήματος, προκειμένου τα ελεγκτικά όργανα και οι συναρμόδιοι φορείς να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις του νέου νόμου, και

θ) την ένταξη των δηλώσεων οικονομικών συμφερόντων που καθιερώθηκαν με το άρθρο 229 του ν. 4281/2014 στο σώμα του ν. 3213/2003.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου αφορά ευρύ κύκλο κρατικών λειτουργιών, καθώς και ορισμένων προσώπων που δραστηριοποιούνται σε τομείς που σχετίζονται με τον δημόσιο βίο (ΜΜΕ) ή που συναλλάσσονται με το δημόσιο.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Ο έλεγχος των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης έχει αποδειχτεί (και διεθνώς, βλ. σχετικά τις εκθέσεις του 4^{ου} κύκλου αξιολόγησης της GRECO) ως ένα ιδιαίτερα σημαντικό εργαλείο για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Οι ποινικές δε διατάξεις του άρ. 6 του ν. 3213/2003 έχουν αξιολογηθεί ότι ενισχύουν την αποτελεσματικότητα του κυρωτικού πεδίου κατά της διαφθοράς, ιδίως εάν ληφθεί υπ' όψιν ότι καθιστούν δυνατή την ανάκτηση των προϊόντων της χωρίς καταδίκη για πράξη δωροδοκίας ή άλλη αξιόποινη πράξη.

2.2. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

A) (Δυνητική) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών, με την οποία μπορεί να τίθεται εκτός λειτουργίας η ενιαία διαδικτυακή εφαρμογή, ύστερα από αίτημα των οργάνων ελέγχου, για λόγους συντήρησης, αναβάθμισης και προσαρμογής στις αλλαγές της νομοθεσίας για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των εξήντα (60) ημερών ανά έτος (παρ. 24 του άρθρου 2 Α του ν. 3213/2003, σύμφωνα με το προτεινόμενο άρθρο 3 του ΣχΝ).

B) Αποφάσεις του Προέδρου της Βουλής και των λοιπών αρμόδιων οργάνων προκειμένου για την επιλογή των μελών της επιτροπής του άρθρου 3Α του ν. 3213/2003.

Γ) Ενδεχόμενες συμπληρώσεις της ΠΟΛ. 1163 03/07/2013 (ΦΕΚ 1675/Β'/2013) και απαιτούμενες διοικητικές ενέργειες προκειμένου για την ενεργοποίηση των ηλεκτρονικών παραβόλων που προβλέπονται στο άρθρο 7 παρ. 1 του ΣχΝ, δια του οποίου τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3213/2003.

Δ) Κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δια των οποίων δύναται να τροποποιείται το ποσό των παραβόλων της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3213/2003.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

Κατά βάση όσες εμπλέκονται με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και τις δημόσιες συμβάσεις, στα μέτρα που μέλη της διοίκησης αυτών υποβάλλουν δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης.

3.2 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν επηρεάζουν τη δομή της αγοράς.

3.3. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου ενδεχομένως να προκύψουν επιπλέον οφέλη στον κρατικό προϋπολογισμό εκ της καταβολής των προβλεπόμενων στην παρ. 1 του άρθρου 7 του σχεδίου νόμου παραβόλων.

3.4. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αποσκοπούν στην αύξηση της διαφάνειας και την καταστολή της διαφθοράς μέσω του ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης των υπόχρεων. Δεν προξενούν άμεσα συνέπειες στην αγορά ή στην οικονομία.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αναμένεται να συμβάλλουν στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών στη διαφανή και σύννομη άσκηση των αρμοδιοτήτων των κρατικών λειτουργών, και συνακόλουθα της λειτουργίας των θεσμών.

5. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

5.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης

Με το παρόν νομοσχέδιο αναμένεται ανάπτυξη των δυνατοτήτων ηλεκτρονικής λήψης και επεξεργασίας των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης από τα ελεγκτικά όργανα. Αυτό το δεδομένο αναμένεται να προκαλέσει βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας των συναρμόδιων φορέων.

5.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν)

6. Αρμοδιότητα

6.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

Υπουργείο Δικαιοσύνης, εν όψει του ότι έχει αρμοδιότητα για την καταπολέμηση της διαφθοράς και την ενίσχυση της διαφάνειας. Το Υπουργείο οικονομικών διότι σε αυτό ανήκει η ΑΑΔΕ, και η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών συστημάτων, αλλά και η εποπτεία της αρχής καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (που προβλέπεται, σήμερα, στον ν. 4557/2018). Το Υπουργείο διοικητικής ανασυγκρότησης διότι έχει αρμοδιότητα σχετικά με τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και το Υπουργείο Εσωτερικών διότι έχει αρμοδιότητα για ζητήματα αστυνομίας. Αρμοδιότητα έχει και η Βουλή των Ελλήνων.

6.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

Υπουργείο Οικονομικών.

Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων.

Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες

Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης.

6.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Επιτροπή Ελέγχου του άρθρου 3 Α του ν. 3213/2003.

Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες.

Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης.

Εισαγγελία Εφετών Αθηνών.

Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων Ελληνικής Αστυνομίας

Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής

Πολιτικής

Εισαγγελία Πλημμελειοδικών Αθηνών.

Εισαγγελία Πλημμελειοδικών Θεσσαλονίκης.

7. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

7.1. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Βλ. τον ήδη κατατεθέντα πίνακα τροποποιούμενων και καταργούμενων διατάξεων.